UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Tertia pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

perierunt. Item ſimiles facti ſunt lapidibꝰ milliariis ſtantibꝰ iu/
xta vias ad diſtinguenda milliaria. qui viam aliis oſtendunt.
nec ꝑ eam ambulant. ¶ Dixit eis ite in bethleem et interro
gate: ab incolis regionis et fide dignis: diligenter ne forte deci
piamini: de puero: ex quibꝰ parentibꝰ natus ſit. cuius forme.
cuius etiam conditionis. et non interrogate de rege ſed de puero.
quia relatione magorū de tempore ſtelle. exiſtimabāt eum eſſe
infantem. Vel vt dicit criſo. Non dicit de rege. quia principatꝰ
nomine vocari eum non ſuſtinebat. Deinde mandat renunci/
ationem: et cū inueneritis renunciate mihi: ecce fatuitas. quia
omnis homo non ꝑ alium. ſed ꝑ ſeipſum debet querere deum:
vt et ego veniens adorem eum: falſa fuit herodis promiſſio qꝛ
vt dicit criſo. deuotionem promittebat ſed gladium acuebat
Nota vt dicit raba. ꝙ finxit ſe herodes vultu et verbis eum
adorare velle. quem inuida cogitatione tractabat occidere. Et
hoc propter tria. Primo ne crudelē ſed deuotum ſe oſtenderet.
Secundo vt magi alacrius ad ipſum redirent. Tercio ne ipſum
iudei ab eo abſconderent. Nota ꝙ quidam adorant vt occi
dant. quidam vt illudant ſicut milites illi qui genu flexo ante
chriſtum dicebant. Aue rex iudeoꝝ. quidam vero vt proficiant
merito et premio. ſicut deuoti fideles ꝛc.

Tercia pars

Ercio cum dicit qui cum audiſſent regem. tangit que/
ſitorꝫ leta inuentio ꝛ deuota. Inuenerunt eīm ſtellaꝫ
et chriſtum. vbi tria ponunt. Quoꝝ primū eſt iocun-
dus receſſus: qui cū audiſſent regem: imperante de dili-
genti inquiſitione ꝛ de reditu: abierunt: Criſo. nihil inquit ma
li ſuſpicantes: ℞ Et ecce ſtella quā viderant in oriente ante
cedebat eos: tanꝗ̄ lucerna diuini luminis vt ipſa duce ipſoruꝫ
via dirigeret. Job. 29. Splendebat lucerna eius ſup caput me
um. et ad lumen illius ambulabam in tenebris. Sed querit
quare ſtellam nuꝑ viderunt nūc vero non. et dicendū ſm glo.
ꝙ iudeam ingreſſi deſerunt ſtelle ducatu ꝓpter tria. Primo. vt
cogant ex lege et ꝓphetis accipere teſtimoniū. Secundo quia di
uino auxilio deſtituit qui querit mundanum. Tercio quia non
conueniebat ſignum datum infidelibꝰ fidelibꝰ apparere ſtatim. at
egreſſi ciuitatem ſtella illis apparuit vt ipſoꝝ dirigeretur iter.
Deinde ponit terminus motus ſtelle: vſqꝫ dum veniens ſta
ret: immobiliter: ſupra: tuguriū: vbi erat puer: Dicit aūt chri
ſtus puer ratione puritatis et innocentie. ratione humilitatis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

et obedientie. ratione liberalitatis et beniuolentie. Nota ꝙ
fuerunt quidam heretici preſtillianiſte noīati. qui dicebant om-
nem hominē ſub quibuſdam natum ꝯſtellationibꝰ. et eaꝝ vir
tute agere quecunq; fiat vnde etiam de chriſto dixerunt ꝙ hec
ſtella que ī natiuitate eius apparuit fatū ipſius fuit. ꝯtra quos
arguit beatus greg. in omel. dicens. ꝙ dum ſtella ꝑgredit̄ ad
pueꝝ et non puer ad ſtellam. manifeſtum eſt ꝙ non puer pro
pter ſtellam ſed ſtella ꝓpter pueꝝ facta eſt. ¶ Deinde poni
tur gaudiū de apparitione ſtelle: videntes aūt eam: que ita ſe
illis occultauerat vt videre eam vlterius non ſperarent: gauiſi
ſunt: corde ſicut naute exultant cum poſt longam occultationē
apparet illis tramontana: gaudio magno: cor. quia veritatis
effecti ſunt nuncij. valde: in effectu ex ſpe inueniendi quē que-
rebant iudeoꝝ regem. Nota ꝙ quadruplex eſt cā iſtius gau
dij. Prima quia magis gaudent homines de inuentione rei per
dite q̄ de poſſeſſione eius. Secundo quia apparebat iudeis eos
veꝝ vidiſſe vidimus ſtellam eius in oriente. Timebant enī ne
iudei eos fantaſticos et deluſos putarent. Tercio qꝛ de loco na
tiuitatis chriſti reſponſum humanū habuerant. quod falax eſt.
et ideo dolebant in ambiguo poſiti quem locum adirent. queꝫ
etiam natū ibidem adorarent. ſed celeſte ſignum dedit eis certi-
tudinem. Quarta cauſa quia ipſius ſtelle aſpectus animā facie-
bat gaudere. Secundo ponit̄ magoꝝ deuotus ingreſſus: et in-
trantes domum: quam lucas appellat diuerſoriū. pſal. Introi-
bimus in tabernaculum eius. adorabimus in loco vbi ſteterūt
pedes eius. Vbi ꝯſidera feruorem deuotionis ipſoꝝ. quia non
retraxit eos a debita reuerentia deſpectus locus in quo ſaluator
natus eſt quia non degebat in palatio ſicut herodes. ſed in di-
uerſorio. non erat poſitus in precioſis cubilibꝰ ſed preſepibus.
non ſericis inuolutus ſed faſciis: inuenerunt pueꝝ: vt dicit leo
papa quantitate puulum. aliene opis indiguū fandi impotem
et nulla ab humane infantie generalitate diſcretum. Sed vt di
cit criſo. Gaudebant oculi eoꝝ ꝯtemptibilem pueꝝ aſpicere qꝛ
ſpiritus cordibꝰ eoꝝ terribilem illum monſtrabat: ꝛ maria ma
tre eius: Inuenerunt virginem vt dicit criſo. non diademate
coronatam aut in lecto aureo recumbentem. ſed vix tunicā vnā
habentem. non adornatum corporis. ſed ad tegumentū nudita
tis qualem poterat habere carpentarij vxor pegre conſtituta.
¶ Deinde exprimit̄ eoꝝ deuotio quantū ad duo ſcꝫ in reue
rētia et munē. vñ dicit: et ꝓcidentes: iſte cultus ſoli deo ꝯueīt
pś. venite adorem9 et p. x̄c. et iō timēdū eſt ne ad creaturam trā

ſierat. vnde heſt. 3. Timui ne honorē dei mei transferā ad homi-
nes. et ne quenq̄ adorarē excepto deo meo: adorauerunt eū:
pſal. Adorabunt corā te dn̄e. et glorificabūt nomen tuum. et
attende ꝙ non adoraſſent magi ſic ꝑuulum ꝛ ꝯtentibilē pueꝝ
niſi in eo aliquid diuinū cognouiſſent. Nota ꝙ iſti fuerunt pri-
mi de quibꝫ legit̄ ꝙ chriſtū adorauerunt. et bonū fuit principi-
um. qꝛ gentiles. ideo exultandū eſt. qꝛ fuerunt primicie adora-
tionis gentiū. Secundo fuerunt reges. et ideo venerari debem9
eoꝝ dignitatē. pſal. Adorabūt eum omnes reges terre. Tercio
fuerunt ſapientes et philoſophi. et ideo admirari debemus eo-
rum humilitatē. ex quo patet ꝙ iſti tres magi cū chriſtum adora-
uerunt. demonſtrant ꝙ chriſto ſubiecta ſunt omnis natio. dig-
nitas. et ſapientia. V Deinde ponit̄ muneꝝ oblatio: et ap-
tis theſauris ſuis: Theſaurus dicit̄ a theſis quod ē poſitio ꝛ au-
rum. et eſt locus vbi ꝯſeruant̄ precioſa queq̄ et maxime auꝝ.
Illi igit̄ aperierunt theſauros diuiciaꝝ ſuaꝝ in quo ſunt oīes
theſauri ſapientie et ſcientie dei abſconditi. coll. 2. obtulerunt
ei munera. in ſimplicitate et letitia cordis. 1. palip. 29. in ſimpli-
citate cordis mei letus obtuli vniūſa hec. de hac oblatione pre-
dixit dauid dicens. Tibi offerunt reges munera. Nota ꝙ pro-
pter quinq̄ obtulerunt munera chriſto. Primo ꝓpter ꝯſuetudi-
nem arabum qui poſtq̄ adorauerunt quempiam. illi offerunt
munera. Secundo vt oſtenderent eū eſſe deum. qui dixit exo.
3. Non apparebis in ꝯſpectu meo vacuus. Tercio vt oſ̄derent
ſe ab eo temporalia habere. quia terram dedit filiis hominū. et
ideo feudum illi reddebant. Quarto vt pauꝑtati eius ſubueni-
rent. Quinto vt ex diſtinctione muneꝝ ꝯditionem demonſtra-
rent infantis. qualis eſt eīn vnuſquiſq̄ taliū eſt muneꝝ dign9
X Inde ponit̄ muneꝝ diſtinctio: auꝝ thus et mirrā: ſm gl.
quilibet eoꝝ hec tria obtulit. Patri eīn perſaꝝ et araba vn̄ iſti
erant habundat auro et aromatibꝫ. Nota ꝙ iſta oblatio mul-
tipliciter commendat̄. Primo a largitate qꝛ apertis. ꝯtra auar-
os qui claudunt horrea. vel ꝑ rimas accipiunt vnde pauperi-
bus ſubueniant. Secundo a precioſitate. qꝛ theſauris ꝯ̄ eos. qui
peiora tribuunt deo ſimiles caym. iudi. 2. Ve illis qui viam ca-
ym abierunt. Tercio a ꝓprietate. ſuis ꝯ̄ eos qui de alieno vo-
lunt facere largas expenſas. Quarto a primitate. qꝛ obtulerunt
preueniendo preces ꝯtra eos. qui volunt multum rogari neſci-
entes ꝙ prograuima ſunt dati precium. Quinto a pietate quia ei
ſcilicet chriſto contra eos qui tribuunt hiſtrionibus et meretri-
cibus et vane expendunt. Sexto a liberalitate eorum. quia

munera non ex debito·ſed ex liberalitate ꝯ̃ eos qui nemini ſer-
uire volunt niſi ei qui ſeruiuit aut comodū expectent·Septimo
munerꝫ varietate·quia aurꝫ thus ⁊ mirram·Nota ꝙ ꝑ hec tria
munera miſtice ſignant̄ ea que ſunt chriſti·Nam aurꝫ eſt regu-
le preciū.habet claritatē et pondus.vnde ꝑ aurꝫ miſtice intelli-
git̄ in chriſto regalis dignitatis ſapientie claritas.et caritatis
immenſitas.Thus vero ꝑ ſacerdotē miniſtrat̄ deo.exhibet̄ ho-
nore·et deuotionem exprimit·et ideo ꝑ thus intelligit̄ in chriſto
ſacerdotalis dignitas·verbi diuinitas.et deuntionis pietas.
Mirra vero antiqui vtebant̄.ad ꝯdienda corpora mortuorū.
ipſa eñ habet amaritudinē et a corruptione ꝯſeruat·et ideo ꝑ
mirram ſignat̄ paſſio chriſti amara·ſepulture commendatio·et
glorioſa reſurrectio·quia non vidit corruptionē.Tercio poni
tur magorꝫ regreſſus:et reſponſo accepto:glo·non ab ange-
lo ſed a deo·Vbi attendendū ꝙ reſponſum non dat̄ niſi queren
tibꝰ·Et qꝛ iam ſuſpicabant̄ de nequicia herodis·ideo ẜm glo.
pio q̄rebant affectu·quid diuina iuberet voluntas:in ſomnis.
quia erant magi ſomniorꝫ obſeruatores·ideo in ſomno dat̄ eiſ
reſponſum:ne redirent ad herodē:notificandi cauſa·in quo ap
paret ſaluatoris noſtri humilitas.qui velut timens noluit ſuū
ꝑſecutori cetū manifeſtare:ꝑ aliam viam:dicit̄ ꝙ ꝑ mare cū du
cis nauibꝰ:reuerſi ſunt in regionē ſuā:dicit criſo·Si magi chri
ſtum quaſi terrenum regem queſiſſent inuenientes eū apud ip
ſuꝫ manſiſſent.nunc aūt adorauarunt et reuerſi ſunt·Cum aūt
reuerſi fuiſſent manſerunt colentes deū magis ꝙ̃ ante et predi-
cantes multos erudierunt·⁊ demum cū thomas iuiſſet in ꝓuin
ciam illam adiuncti ſunt ei et baptiſati ſunt.et facti ſunt adiu-
tores predicationis eius.Horꝫ corpora beatus euſtorgius trāſ
tulit mediolanū de ꝯſtantinopoli.⁊ vt dicit̄ quamdiu fuerunt
corpore eorꝫ mediolani.nullus imber noxius aut tempeſtas re
gioni ſuꝑuenit·ſed deſtructa ciuitate mediolanenſi ac diſperſis
ciuibꝰ ꝑ fridericū primū impatorem inter alia ſacra triū magorꝫ
corpora delata ſunt coloniā·Rogemus ꝛc·

Dominica infra octauam epiphanie. Prima pars ſermonis xix

A

Cum factus eſſet ihesus annorꝫ duodecim aſcendē
tibꝰ illis hieroſolimā ẜm ꝯſuetudinē diei feſti ꝛc.
lu·z·Multotiens qualis vnuſquiſq; futurus ſit
demonſtrat̄ in puericia·vnde puer·z·Ex ſtudiis
ſuis itelligit̄ puer ſi mūda et recta ſint opa eius·et iō vulgare